

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS nr 17-5/34801-8

Ettekirjutus-hoiatus on tehtud korrakaitseaduse § 23 lg 4 ja § 28 lg-te 1 ja 2 ning sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 159 alusel Sotsiaalkindlustusameti nimel kvaliteediüksuse peaspetsialist Maiu Kauber poolt, kelle volitused on määratud ametijuhendis

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht: 18. september 2017, Tallinn

Ettekirjutuse adressaat: MTÜ Reipa Sammuga, MTÜ Reipa Sammuga, Valga mnt 7, Elva, Tartumaa

Resolutsioon:

1. Viia sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamine kooskõlla SHS§ 66 lg-ga 7, mis sätestab nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajale, mille järgi peab olema kehtestatud asutusesisene kaebuste lahendamise kord ning SHS § 67 lg-ga 2, mille järgi peab teenuseosutaja tutvustama kliendile teenuse osutamise käigus tema õigusi ja kohustusi, kaebuste esitamise korda, sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise protseduuri ja selle käigus koostatavaid dokumente.

Alus: SHS § 66 lg 7 ja § 67 lg 2

Täitmise tähtaeg: 01.02.2018

Hoiatus: Juhul, kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Sotsiaalkindlustusamet MTÜ-le Reipa Sammuga SHS § 159 alusel sunniraha 150 eurot.

2. Viia sotsiaalse rehabilitatsiooni osutamine kooskõlla sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määruse nr 69 §-ga 3 ning koostada sotsiaalse rehabilitatsiooni plaanid ja tegevuskavad vastavalt määruses sätestatud kirjeldusele.

Alus: Sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määruse nr 69 § 3 (edaspidi SoMm nr 69).

Täitmise tähtaeg: 01.02.2018

Hoiatus: Juhul, kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Sotsiaalkindlustusamet MTÜ-le Reipa Sammuga SHS § 159 alusel sunniraha 300 eurot.

3. Viia sotsiaalse rehabilitatsiooni osutamise teenuse andmestikud kooskõlla SoMm nr 69 §-ga 5 ning koostada sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse andmestikud vastavalt määruses sätestatud kirjeldusele.

Alus: SoMm nr 69 § 5.

Täitmise tähtaeg: 01.02.2018

Hoiatus: Juhul, kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Sotsiaalkindlustusamet MTÜ-le Reipa Sammuga SHS § 159 alusel sunniraha 150 eurot.

4. Viia sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamine kooskõlla SHS § 66 lg-ga 8, mis sätestab, et teenuseosutaja peab korraldama teenuse selliselt, et isikul on võimalik saada kõiki talle vajalikke sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse raames osutatavaid teenuseid ühe teenuseosutaja juures.

Alus: SHS § 66 lg 7.

Täitmise tähtaeg: 01.02.2018

Hoiatus: Juhul, kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Sotsiaalkindlustusamet MTÜ-le Reipa Sammuga SHS § 159 alusel sunniraha 250 eurot.

Juhul, kui MTÜ Reipa Sammuga ei täida ettekirjutust määratud tähtajaks või ei tasu vabatahtlikult sunniraha, edastatakse ettekirjutus kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sunniraha võib määrata korduvalt, st seni kuni ettekirjutus on täidetud.

MTÜ-I Reipa Sammuga on kohustatud teavitama kirjalikult ettekirjutuse täitmisest või sunniraha tasumisest hiljemalt täitmise tähtajaks e-posti (Maiu.Kauber@sotsiaalkindlustusamet.ee) või tavaposti (Endla 8, 15092 Tallinn) kaudu.

Sunniraha vabatahtlikul tasumisel märkida selgituses sunniraha määranud asutuse nimi, ettekirjutuse number ja sõna „sunniraha“. Viitenumber on 2800048574.

Sunniraha tasuda Rahandusministeeriumi pangakontole alljärgnevalt:

SEB Pank – EE891010220034796011

Swedbank – EE932200221023778606

Danske Bank – EE403300333416110002

Nordea Pank – EE701700017001577198

MTÜ Reipa Sammuga selgitus:

Sotsiaalkindlustusamet (SKA) saatis MTÜ-le Reipa Sammuga 14.08.2017 seisukoha võtmiseks ja soovi korral selgituste andmiseks järelevalveakti kavandi. MTÜ Reipa Sammuga juhatuse liikmed Rita Pöör ja Anu Taal saatsid SKA-le 15.08.2017 vastuse, milles tunnistavad tehtud märkused asjakohasteks.

Sotsiaalkindlustusameti põhjendused:

Sotsiaalkindlustusamet algatas riikliku järelevalve MTÜ-s Reipa Sammuga osutatava sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse üle 17.07.2017 ning teenuseosutajat teavitati sellest e-kirjaga. Sama kirjaga paluti teenuseosutajal esitada järelevalve eelanalüüsiks rehabilitatsiooniplaanid, nende alusel osutatud teenuseandmestikud ja dokumendid, millega on asutuses reguleeritud rehabilitatsiooniteenuse osutamine. Eelanalüüsiks saadetud dokumentidest ning paikvaatlusel tuvastati järgmised rikkumised:

1. SHS § 66 lg 7 sätestab nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajale, mille järgi peab olema kehtestatud asutusesisene kaebuste lahendamise kord. SHS § 67 lg 2 järgi peab teenuseosutaja tutvustama kliendile teenuse osutamise käigus tema õigusi ja kohustusi, kaebuste esitamise korda, sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise protseduuri ja selle käigus koostatavaid dokumente.
 - Järelevalvemenetluse algatamisel paluti esitada MTÜ-I Reipa Sammuga dokumendid, millega on reguleeritud asutuses rehabilitatsiooniteenuse osutamine (nt kodukord, kaebuste esitamise ja menetlemise kord jne). Vastuskirjast ning paikvaatlusel kohapeal selgus, et MTÜ-I Reipa Sammuga ei ole kirjalikult vormistatud ühtegi dokumenti, mis reguleerivad sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamist ja kaebuste menetlemise korda. Paikvaatlusel esitati nn kaebuste ja ettepanekute raamat, mis sisuliselt oli asutuse külalisteraamat ega asenda SHS-s nõutavaid dokumente.
 - 18.09.2017 seisuga ei ole SKA-le esitatud ega MTÜ Reipa Sammuga kodulehel tehtud klientidele kättesaadavaks asutusesisest kaebuste lahendamise korda ega asutuses rehabilitatsiooniteenuse osutamise regulatsiooni.

2. SoMm nr 69 § 3 sätestab nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni plaani ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse kindlaksmääramisel koostatava tegevuskava andmetele.
- Kontrollitud rehabilitatsiooniplaanides on A-osa täidetud ebakorrektselt ja lünklikult. Näiteks on õppiva isiku kohta (K00016389, K00007194) märkimata haridusasutuse nimi ja kontaktandmed, puude kohta puudub rehabilitatsiooniplaanis K00007194 kehtivuse märged. Elukorralduse all on loetletud üles pereliikmed. Sotsiaalvõrgustik on kõikides plaanides kirjeldatud pealiskaudselt – osaliselt puuduvad lähivõrgustiku liikmete nimed ja vanus (on osaliselt esitatud elukorralduse punktis), kontaktandmed, seos teenuse saajaga, märged selle kohta, kellega on rehabilitatsioonivajaduse planeerimisel võrgustikutööd tehtud. Kõikides rehabilitatsiooniplaanides puudub viimase kahe aasta jooksul osutatud teenuste eesmärk, teenuseosutaja nimi ja kontaktandmed.
 - Kontrollitud rehabilitatsiooniplaanides K00016389 ja K00007194 on kõikide valdkondade puhul ühendatud tegevusvõime uuring ja hinnang, soovitus on eraldi välja toodud. Rehabilitatsiooniplaanis K00014896 on põhjendatud hinnang eraldatud tegevusvõime uuringust. Eriti napisõnaline on rehabilitatsiooniplaani K00007194 B-osa, kus paarisõnalised uuringud-hinnangud ei ole üldjuhul kooskõlas soovitustega. Kõikides rehabilitatsiooniplaanides puudub iseseisva toimetuleku hindamisel terviseseisundi ja raviskeemi järgimise kirjeldamine ning toimetuleku seos terviseseisundi ning haigusteadlikkusega.
Rehabilitatsiooniplaanis K00014896 on selles valdkonnas kirjeldatud kliendi elamist erinevates linnades, töökohti, põhjendatud hinnang nendib, et klient saab hetkel hakkama oma igapäevase toimetulekuga ning soovituseks on edasised õpingud. Ükski osa antud valdkonnast ei ole seotud teisega, hinnang ei tugine tegevusvõime uuringule ning soovitus ei ole kooskõlas hinnanguga. Rehabilitatsiooniplaani K00007194 õppimise ja hariduse omandamise tegevusvõime uuring ja hinnang sisaldab lauset „õppeedukus on hea“, kuid hindamata on õpioskused, hariduslikud erivajadused, võimed, kutsesobivus, kutsevaliku perspektiivid jne. Soovituseks on karjäärinõustamise teenus, mis ei tulene eelpool esitatud hinnangust. Rehabilitatsiooniplaanis K00014896 on tööle saamise ja tööl püsimise valdkonnas uuringu all esitatud kliendi arvamus, et vajadusel saab minna tööle välisriiki, põhjendatud hinnanguna esitatakse kliendi keeleoskus (millel ei ole seost sotsiaalse rehabilitatsiooniga) ning soovitusena antakse lause „juhendada võimalustele ning olla avatud kõigile pakkumistele“. Hindamata on kliendi kutsesobivus ja töövõimalused, tegevuseeldused, kirjeldamata on tegevusvõimalusi mõjutavad muud tegurid. Kõikides kontrollitud rehabilitatsiooniplaanides puuduvad sotsiaalse aktiivsuse valdkonnas hinnangud kliendi kaasatuse ja arendamisvõimaluste kohta, samuti on märkimata puude liik või muud toimetuleku piirajad. Märge selle kohta, et probleemid, valdkonnapõhised eesmärgid ja loodetav tulemus on välja selgitatud koos teenuse saaja või tema esindajaga, puudub kõikides rehabilitatsiooniplaanides. Rehabilitatsiooni eesmärk ja tulemus peab olema isikukeskne, mõõdetav ja saavutatav sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse otsuses märgitud ajavahemiku jooksul (SoMm nr 69 § 3 lg 5 p 9), kuid üheski kontrollitud rehabilitatsiooniplaanis ei vastanud eesmärk nõuetele. Rehabilitatsiooniplaanis K00007194 püstitati eesmärk „enesearendamise edendamine“, plaanis K00014896 „edasised õpingud“ ja plaanis K00016389 kordab eesmärk puude liigi tegevusvõime uuringu ja hinnangu soovitusi. Järelevalve eelanalüüsiks esitatud rehabilitatsiooniplaanides olid eesmärgid üldsõnalised ning neis puuduvad indikaatorid, mille järgi saaks mõõta, kas need on täidetud või mitte. Kuna eesmärgid ei ole mõõdetavad, ei saa ka hinnata seda, kas nad on määratud ajavahemiku jooksul saavutatavad.
 - Kontrollitud laste rehabilitatsiooniplaanides (K00007194, K00016389) puuduvad suures osas lisaandmed – last kasvatava isiku toimetuleku puhul on keskendunud üldsõnaliselt materiaalsele toimetulekule ja järelevalve võimalustele. Kuni 16-aastase lapse tegevusvõimest tulenevat kõrvalabi, juhendamise ja järelevalve vajaduse sagedus ja asukoht on kirjeldamata. Kirjeldamata on ka last kasvatava isiku toimetulek oma rolliga tingituna vanemlikest oskustest, kuid rehabilitatsiooniplaanis K00007194 on esitatud soovitus emale osalemiseks psühholoogilisel nõustamisel, rehabilitatsiooniplaanis

K00016389 koostöö perele vajalike spetsialistidega. Mõlemal juhul ei selgu, milliste probleemide puhul on vaja soovitatud teenuseid.

- Kontrollitud sotsiaalse rehabilitatsiooni tegevuskavades K00014583, K00016473 ja K00014520 puuduvad teenuse, tegevuse või meetmega seotud otsesed eesmärgid, mis peavad olema hinnangutes kirjeldatud probleemide, terviseolukorra, tegevusvõime jm kooskõlas, põhjendatud, isikukesksed ja mõõdetavad. Kõigil kolmes kontrollitud tegevuskavas on vastava teenusega seotud otsesed eesmärgid täpselt samas sõnastuses, s.t. kopeeritud ühest tegevuskavast teise ning ei ole seotud konkreetse kliendiga.
3. SoMm nr 69 § 5 lg-s 1 on sätestatud teenuse osutamise andmestiku pidamise kohustus, lg-s 4 on sätestatud nõuded teenuse osutamise andmestikule.
- Andmestikud on esitatud valdavalt mitmes osas, rehabilitatsioonitsükli kaupa, kõikidel osadel ei ole nõutavaid andmeid (puuduvad sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsuse kuupäev, teenusesaaja isikukood, teenuse üldeesmärk vastavalt sotsiaalse rehabilitatsiooni plaanile, rehabilitatsiooniprogrammile või sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse kindlaksmääramisel koostatud tegevuskavale. Märgitud on teenuse maht tundides (1 tund = 60 min), kuid märkimata on sealhulgas sotsiaalse rehabilitatsiooni plaani koostamisel isikuga vahetuks kohtumiseks kasutatud aeg. Valdavalt puuduvad ka spetsialistide erialad.
 - Laste rehabilitatsiooniplaanide (K00007194, K00016389) andmestikes puudub märke, kas alla 16-aastane laps käis teenust saamas koos saatjaga.
 - Teenuse sisu kirjeldus (SoMm nr 69 § 5 lg 8) on kontrollitud andmestikes üldsõnaline ning ei vasta SHS § 57 alusel kehtestatud rehabiliteerivate tegevuste loetelus kirjeldatud teenuste sisule.
4. SHS § 66 p 8 sätestab, et teenuseosutaja peab korraldama teenuse selliselt, et isikul on võimalik saada kõiki talle vajalikke sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse raames osutatavaid teenuseid ühe teenuseosutaja juures.
- Võrreldes SKA juhtumikorraldaja poolt klientidele K00014583, K00014520 ja K00016473 rehabilitatsiooniteenuse vajaduse hindamisel koostatud tegevuskavu MTÜ Reipa Sammuga poolt täiendatud tegevuskavadega selgub, et täielikult on välja jäetud klientidele SKA juhtumikorraldaja poolt vajalikuks hinnatud tegevusterapeudi, kogemusnõustaja ja loovterapeudi teenused. Koos tegevuskavadega ei esitatud ühtki dokumenti, mis annaks põhjendatud hinnangu SKA juhtumikorraldaja poolt koostatud tegevuskava muutmiseks. MTR-i järgi ei kuulu ühtegi nimetatud teenuste pakkujat MTÜ Reipa Sammuga meeskonda.
 - Kontrollitud laste rehabilitatsiooniplaanides (K00007194, K00016389) on tegevuskavas planeeritud eripedagoogi teenus, kuid seda ei ole osutatud, kuigi MTR-i järgi on vastav spetsialist meeskonnas olemas.

Vaidlustamine: MTÜ Reipa Sammuga saab ettekirjutust vaidlustada, esitades vaide Sotsiaalkindlustusametile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtusse 30 päeva jooksul arvates päevast, millal ta vaidlustatavast ettekirjutusest teada sai või oleks pidanud teada saama.

(allkirjastatud digitaalselt)
Maiu Kauber
kvaliteediosakonna peaspetsialist
Sotsiaalkindlustusamet